

การแบกศพและการฝังศพ

﴿حمل الميت ودفنه﴾

[ไทย – Thai – تايلاندي]

มุหัมมัด บิน อิบรอฮีม อัตตาวัยญีรีย

แปลโดย : รุสดี การ์รีสา

ผู้ตรวจทาน : ซุฟอัม อุษมาน

ที่มา : หนังสืออมุคตะศ็อร อัลฟิกฮิล อิสลามีย์

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿حمل الميت ودفنه﴾

« باللغة التايلاندية »

الشيخ محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة: رشدي كاريسا

مراجعة: صافي عثمان

مصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

2009 - 1430

islamhouse.com

การแบกศพและการฝังศพ

ลักษณะการแบกศพ

อนุญาตให้เฉพาะมุสลิมเท่านั้นที่สามารถแบกศพได้ และส่งเสริมให้มีผู้คนเดินข้างหน้า และข้างหลังของผู้ที่คอยแบกศพ ส่วนยานพาหนะนั้นให้ตามข้างหลัง กรณีที่สุสานนั้นอยู่ไกลหรือมีปัญหาในการแบกศพอนุญาตให้นำขึ้นรถได้

สถานที่สำหรับฝังศพมุสลิม

ให้ทำการฝังศพมุสลิม ณ สุสานของบรรดาชาวมุสลิม ทั้งชายและหญิง ผู้ใหญ่หรือเด็ก และห้ามทำการฝังศพที่มีสยิดหรือสุสานของบรรดาผู้ไม่ใช่มุสลิม

ลักษณะการฝังศพ

การขุดหลุมเพื่อทำการฝังศพนั้นจำเป็นจะต้องขุดให้ลึกและกว้างพอ และตกแต่งหลุมให้เรียบร้อยดี เมื่อขุดไปถึงส่วนลึกของสุสานแล้วให้ทำช่องสำหรับวางศพทางทิศของกิบลัต โดยให้ขนาดของช่องดังกล่าวมีความพอดีกับศพเพื่อที่สามารถวางศพไว้ข้างในได้ ซึ่งเรียกช่องดังกล่าวว่า **ละหัด** ซึ่งเป็นการดีกว่าการสร้างหลุมแบบธรรมดาไม่มีละหัด และให้ผู้ที่น่าศพลงหลุมได้กล่าวดูอาฮ์ว่า

«بِسْمِ اللَّهِ، وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ - فِي رِوَايَةٍ - وَعَلَى مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ.»

أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ

คำอ่าน บิสมิลลาฮฺ วะอะลา สุนนะติเราะฮ์สุลิลลาฮฺ อีกรายงานหนึ่งมีว่า

วะอะลา มิลละติเราะฮ์สุลิลลาฮฺ

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ และบนแนวทางของท่านรอซูลุลลอฮ์ - ในรายงานอื่นมีว่า และบนศาสนาของท่านรอซูลุลลอฮ์” (หะดีษเศาะฮีหฺ บันทีก

โดย อญู ดาอูด หมายเลข 3213 และอัต-ติรมิซีย์ หมายเลข 1046)

แล้วให้นำศพไปวางในช่องละหัด โดยให้ศพตะแคงขวาหันไปทางทิศของกิบลัต หลังจากนั้นให้วางเรียงก้อนอิฐเพื่อปิดช่องละหัด และทำการปิดช่องลมระหว่างก้อนอิฐนั้นด้วยดินเหนียว หลังจากนั้นจึงทำการกลบด้วยดินโดยให้ถมลงไปหลุมศพและทำให้ดินพอกสูงขึ้นจากระดับพื้นประมาณหนึ่งคืบ

หุ้ก่การก่อสร้างหรือก่อปูนบนสุสาน

ห้ามไม่ให้ทำการสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ บนหลุมศพ หรือการก่อปูน หรือการเหยียบลงบนหลุมศพ หรือทำการละหมาด ณ หลุมศพ หรือใช้สถานที่ดังกล่าวเป็นมัสยิด หรือจุดตะเกียงให้ความสว่าง หรือทำการโปรยดอกไม้บนหลุมศพ หรือทำการบวงสรวงพรอบสุสาน หรือเขียนข้อความต่างๆ ที่สุสาน หรือใช้เป็นสถานที่สำหรับอีด เป็นต้น

หุ้ก่การสร้างมัสยิดบนกุบูรหรือหลุมศพ

ห้ามทำการสร้างมัสยิดบนสุสานอย่างเด็ดขาด เช่นเดียวกันนี้ ห้ามทำการฝังศพในบริเวณมัสยิด และหากมัสยิดดังกล่าวสร้างขึ้นมาก่อนจะมีกุบูรนั้นให้ทำการปรับเปลี่ยนพื้นที่กุบูรนั้นออกไป หรือกรณีที่ดินเพิ่งถูกฝังใหม่ๆ ให้ทำการขุดนำศพออกเพื่อย้ายไปฝังที่สุสาน กรณีที่มีการสร้างมัสยิดบนกุบูรที่มีอยู่ก่อนแล้ว ให้เลือกระหว่างการรื้อถอนมัสยิดหรือรื้อถอนรูปลักษณะที่แสดงถึงการเป็นกุบูรนั้นออกไปเสีย และทุกๆ มัสยิดที่สร้างขึ้นเหนือกุบูรห้ามไม่ให้ทำการละหมาดใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการละหมาดพิธีหรือสุนัตก็ตาม

★ ส่งเสริมให้ทำการขุดหลุมฝังศพให้ลึกพอที่มีให้ศพส่งกลิ่นออกมาได้ และลึกพอที่จะไม่ให้สัตว์มาขุดคุ้ยศพได้ ให้ทำช่องสำหรับวางศพทางด้านฝั่งของกิบลัตซึ่งเรียกว่าช่องละหัดตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งดีกว่าการทำช่องแบบซีกหรือการขุดช่องให้ลึกลงไปกลางหลุมศพแบบปกติให้พอดีกับร่างของศพ จากนั้นให้ทำการปิดช่องดังกล่าวด้วยก้อนอิฐ(หรือแผ่นไม้)แล้วจึงทำการกลบด้วยดิน

★ ส่งเสริมให้ทำการฝังศพในเวลากลางวัน และอนุญาตให้ทำการฝังศพในเวลากลางคืนได้

ลักษณะการฝังศพของผู้เสียชีวิต

ไม่อนุญาตให้ทำการฝังศพในหลุมฝังศพมากกว่าหนึ่งศพ นอกเสียจากกรณีจำเป็นเท่านั้น เช่นกรณีที่มีการตายหมู่และผู้ที่จะทำการขุดหลุมและฝังศพนั้นมีไม่เพียงพอ ซึ่งวิธีการก็นำศพของผู้เสียชีวิตที่คิดว่าเป็นคนที่ดีที่สุดในบรรดาผู้เสียชีวิตทั้งหมดวางไว้ในช่องละหัดสำหรับวางศพที่อยู่ทางฝั่งกิบลัต และไม่อนุญาตให้ใครก็ตามทำการขุดหลุมฝังศพเตรียมไว้ก่อนที่เขาจะเสียชีวิต หรือทำการเตรียมผ้าขาวเพื่อใช้ห่อศพตัวเองก่อนที่จะเสียชีวิต

หุ้ก่การย้ายศพจากสุสานเดิม

อนุญาตให้ทำการย้ายศพจากสุสานเดิมไปยังสุสานอื่น กรณีที่การย้ายนั้นเป็นผลดีต่อศพเอง เช่น สุสานเดิมเกิดมีน้ำท่วม หรือ สุสานเดิมอยู่บริเวณสุสานของกาฬิร เป็นต้น เนื่องจากสุสานนั้นเป็นถิ่นที่อยู่ของผู้เสียชีวิตและเป็นทีสำหรับกาไปเยี่ยมเยียนพวกเขา ซึ่งพวกเขาได้จากไปและอยู่ ณ ทีสุสานดังกล่าวก่อน ดังนั้น จึงไม่อนุญาตให้ทำการย้ายจากสุสานเดิมของพวกเขา นอกจากในกรณีทีเป็นผลดีต่อตัวผู้ตายเท่านั้น

ใครจะเป็นผู้ทีนำศพลงในสุสาน

การนำศพลงในสุสานนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ชายเท่านั้น และบรรดาผู้ปกครองและเครือญาติของผู้เสียชีวิตมีสิทธิมากที่สุดในการทำหน้าที่นี้ และสำหรับผู้ทีจะทำหน้าที่นำศพของผู้หญิงลงในหลุมศพจะต้องเป็นผู้ทีมีได้ทำการร่วมเสพกับภรรยาของเขาในคืนก่อนวันทำการฝังศพ และส่งเสริมให้นำศพลงในสุสานจากทางท้ายของหลุม โดยให้ค่อยๆ นำส่วนทีเป็นศีรษะของศพไปก่อน และอนุญาตให้นำศพลงในสุสานจากด้านไหนก็ได้ และห้ามไม่ให้ทำการหักกระดูกของศพ

หุ้ก่การเดินตามญะนาซะฮ์สำหรับผู้หญิง

ไม่อนุญาตให้ผู้หญิงเดินตามญะนาซะฮ์ เนื่องจากความอ่อนแอ ความอ่อนไหว การไม่อดกลั้นทีมีในพวกเธอทั้งหลาย และไม่สามารถแบกรับและกลั้นความรู้สึกทุกขทีได้ ซึ่งจะทำให้คำพูดและการกระทำต้องห้ามต่างๆ หลุดออกจากพวกเธอ ซึ่งขัดแย้งกับความอดทนทีจำเป็นต้องมี

หุ้ก่การทำเครื่องหมายทีหลุมศพ

ส่งเสริมบรรดาอะลีฮ์ของผู้เสียชีวิตให้ทำเครื่องหมายทีหลุมศพด้วยก้อนหินหรืออื่นๆ ทีคล้ายกัน เพื่อทำการฝังศพญาติในครอบครัวของเขาไว้ใกล้ๆ ทีดังกล่าวต่อไป และสามารถรู้ตำแหน่งของหลุมศพดังกล่าวได้

★ กรณีทีมีการเสียชีวิตท่ามกลางทะเลและกลัวว่าศพจะเกิดการเปลี่ยนแปลง ให้ทำการอาบน้ำให้กับศพแล้วทำการห่อและละหมาดให้กับศพ หลังจากนั้นให้ปล่อยศพดังกล่าวให้จมลงไปในทะเล และหากสามารถเก็บศพดังกล่าวไว้โดยทีศพไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ให้รอจนกระทั่งถึงฝั่งแล้วให้นำศพไปฝังในสุสานต่อไป

★ อวัยวะทีขาดวันของมุสลิมทียังมีชีวิตนั้นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดๆ ไม่อนุญาตให้ทำการเผา และไม่ต้องทำการอาบน้ำให้หรือละหมาดให้แต่อย่างใด หากแต่ให้ทำการห่อด้วยชิ้นผ้าแล้วทำการฝังทีสุสาน

★ ส่งเสริมให้มุสลิมยืนขึ้นให้เกียรติแก่ศพเมื่อมีขบวนญะนาซะฮ์ผ่านมา หรือหากจะนั่งอยู่ก็ถือว่าไม่เป็นไรทั้งสิ้น

หุก่มการตักเตือนหรือการให้โอวาท ณ สุสาน

ส่งเสริมให้นั่งเมื่อมีการวางศพและขณะที่ทำการฝังศพ และบางครั้งก็ให้มีการตักเตือนและกล่าวโอวาทแก่ผู้คนเพื่อให้รำลึกเกี่ยวกับการตายและชีวิตหลังความตาย โดยผู้อาวุโสและผู้รู้ในบรรดาผู้คนที่มาด้วยทั้งหลาย

มุสลิมควรทำอะไรหลังการฝังศพ

ส่งเสริมให้ผู้คนที่มาหลังจากทำการฝังศพเรียบร้อยแล้วนั้นยืนอยู่ ณ หลุมศพเพื่อขอดุอาอ์ให้กับผู้เสียชีวิตดังกล่าวได้ยืนหยัดมั่นคงต่อการทดสอบในกูบูร และขออภัยโทษให้กับเขา พร้อมกับสิ่งผู้ที่อยู่ร่วมด้วยนั้นขออภัยโทษ(อิสติฆฟาร)ให้กับผู้ตาย และขอดุอาอ์ต่ออัลลอฮ์ให้เขายืนหยัดมั่นคงต่อการทดสอบ และห้ามทำการตักเตือนหลังจากการฝัง เนื่องจากตักเตือนนั้นให้กระทำขณะที่กำลังจะเสียชีวิตก่อนที่ผู้ตายจะสิ้นลม